



Meðafli fugla og sjávarspendýra í fiskveiðum á Íslandsmiðum

Guðjón Már Sigurðsson

Uppsjávarsviði

Meðafli fugla og sjávarspendýra í íslenskum fiskveiðum

BIRT AF
Hafrannsóknastofnun

BIRT
6. júní 2025

Inngangur

- Meðafli er tiltölulega nýtt hugtak á Íslandi
- Vaxandi vandamál víða
- Helsta dánarorsök smáhvela og sumra sjófugla í heiminum

Matvörumarkaður við smábátahöfn

Fisk- og matvörumarkaður hefur verið rekin síðdegis á sunnudögum við veitingahúsið Kænuna hjá smábátahöfninni í Hafnarfirði frá því snemma sumars og hefur þetta mælt vel fyrir. Á markaðnum, sem staðsettur er í stóru ljáði, bjóða bæði fiskalær, fiskverkendur, og ýmsir aðrir varning sinn á kostakjörun. Auk allra mögulegra tegunda fiske er í boði á markaðnum grænmeti, ostar og heimabakað kaffibrauð svo eitthvað sé nefnt. Athugið vekur að á þessum matvörumarkaði er hægt að gera góð kaup, ekki síst í fiski en þar er klóverbið á t.d. ýsuflokum allt að 100 kr. undir því sem algengast er í fiskibúðum. Hefur þetta mælt svo vel fyrir að áskveðið hefur verið að efna til fíla-markaðar í markaðstjaldinu á laugardögum þar sem Hafnarfirðingum og nærsveitarmönnum gefst kostur á að leigja sér borð gegn vægu gjaldi.



Aðstandendur hlaðborðs Kænnunnar, frá vinstri: Auðunn Arnason, Hildur Gísladóttir og Kristján Heiðarsson.

Sjósígin fiskur og saltað selspik, saltað selkjöt, hnísukjöt, sólþurrkaður saltfiskur, ódýr harðfiskur, hákarl og hákarlalýsi. Einnig úrval af ferskum fiski. Fiskbúðin, Freyjug. 1, s. 626625.

Saltaður BÚTUNGUR – Saltaðar KINNAR
Frystar GELLUR – HNÍSUKJÖT, frosið
NÝR FISKUR, LIFUR og HROGN
 flesta daga.
KAUPFÉLAG VERKAMANNA
KJÖRBÚÐ OG ÚTIBÚ





Inngangur

- Aðaláherslan til þessa verið á grásleppuveiðar
- Mat í öðrum veiðarfærum ekki birt fyrr en nú
 - Unnið innan meðaflahóps ICES
 - Ný aðferðafræði frá 2023
- Kröfur frá vottunum

Meðafli fugla og sjávarspendýra í grásleppuveiðum 2020-2023

Hafnannsóknastofnun, janúar 2024

MEÐAFLI FUGLA OG SJÁVARSPENDÝRA Í GRÁSLEPPUVEIÐUM ÁRIN 2020-2023

SAMANTEKT

Meðafli fugla og sjávarspendýra í grásleppuveiðum 2014-2018

Hafnannsóknastofnun, september 2019

MEÐAFLI FUGLA OG SJÁVARSPENDÝRA Í GRÁSLEPPUVEIÐUM 2014-2018

SAMANTEKT



Inntaksgögn

- Skráningar eftirlitsmanna Fiskistofu og starfsmanna Hafrannsóknastofnunar 2017-2023 fyrir ICES BEAM aðferðina
- Skráningar eftirlitsmanna Fiskistofu 2020-2023 fyrir grásleppunetin (sérstakt átak 2023)
- Skráningar flotans í afladagbækur 2023

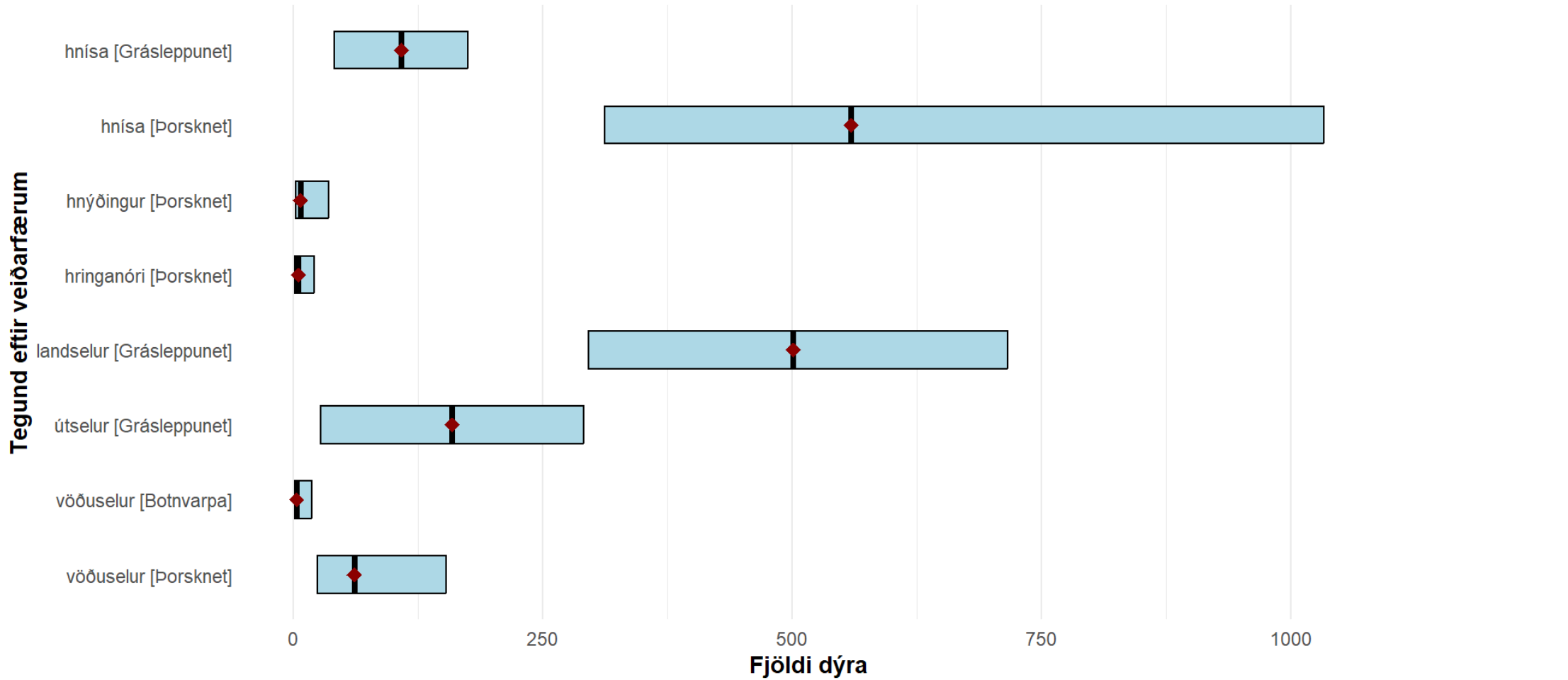


Niðurstöður

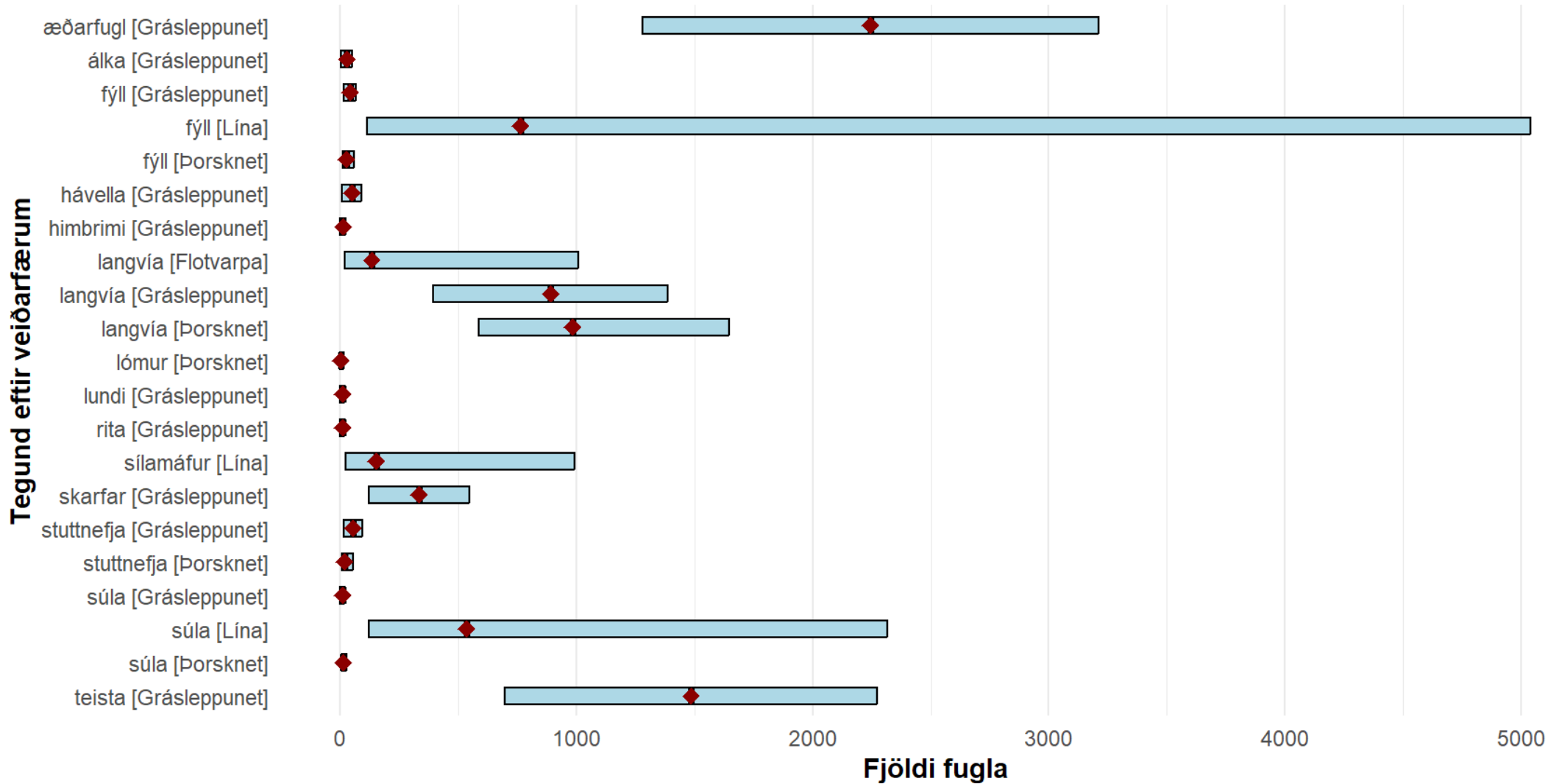
- Sjávarspendýr veiddust nánast eingöngu í net
- Sjófuglar veiddust aðallega í net og línu



Niðurstöður - sjávarspendýr



Niðurstöður - sjófuglar



Skráningar í afladagbækur - spendýr

Veiðarfæri	Tegund	# fjöldi dýra
Grásleppunet	Landселur	157
Grásleppunet	Hnísa	117
Grásleppunet	Útselur	47
Grásleppunet	Selir (ógr.)	60
Grásleppunet	Hringanóri	20
Grásleppunet	Vöðuselur	16
Grásleppunet	Hnýðingur	3
Grásleppunet	Léttir	2
Grásleppunet	Kampselur)	1
Botnvarpa	Útselur	1
Botnvarpa	Meðalstór hvalur	1
Þorsknet	Hnísa	30
Þorsknet	Landселur	5
Þorsknet	Útselur	1
Handfæri	Léttir	1

Skráningar í afladagbækur - fuglar

Veiðarfæri	Tegund	# fjöldi fugla
Grásleppunet	Æðarfugl	953
Grásleppunet	Teista	635
Grásleppunet	Skarfar	424
Grásleppunet	Langvía	302
Grásleppunet	Lundi	17
Grásleppunet	Stuttnefja	8
Grásleppunet	Álka	8
Grásleppunet	Hávella	6
Grásleppunet	Himbrimi	5
Grásleppunet	Fýll	5
Grásleppunet	Lómur	3
Grásleppunet	Súla	2
Grásleppunet	Kittiwake	1
Grásleppunet	Svartfuglar	36
Grásleppunet	Fuglar (ógr.)	18

Skráningar í afladagbækur - fuglar

Veiðarfæri	Tegund	# fjöldi fugla
Þorsknét	Svartfuglar	16
Lína	Fýll	1000
Lína	Svartbakur	32
Lína	Súla	31
Lína	Sílamáfur	19
Lína	Silfurmáfur	9
Lína	Hvítmáfur	3
Lína	Rita	3
Lína	Teista	1
Lína	Svartfuglar	3
Lína	Máfar (ógr.)	2



Helstu niðurstöður

- Meðafli spendýrategunda hefur minnkað milli tímabila. Samspil breytinga á sókn og annarra þátta
- Meðafli fugla virðist hinsvegar standa að mestu leyti í stað
- Skráningar í afladagbækur hafa aukist frá því að skoðun á þessum gögnum hófst
 - Sérstaklega í grásleppunetum og línu
 - Fleiri tegundir í afladagbókum heldur en í eftirliti





Helstu niðurstöður

- Meðafli landsels gefur ástæðu til að fylgjast vel með. Stofninn virðist vera að ná sér hægt á strik, og meðaflatíðni hefur lækkað í grásleppunetum
 - Mikilvægt að fylgjast með hvort sú þróun haldi áfram.
- Meðafli nokkurra fuglategunda kallar einnig á frekara eftirlit og rannsóknir
 - Teista
 - Himbrimi

